

Nr 76.

Ankom till riksdagens kansli den 4 augusti 1914 kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anordnande av direkt telefonförbindelse mellan Sverige och Tyskland.

(4:e avd.)

Kungl. Maj:t har i en den 10 juli 1914 till riksdagen avlåten, till statsutskottet för förberedande behandling hänvisad proposition (nr 244), under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att *dels* besluta anordnande av direkt telefonförbindelse mellan Sverige och Tyskland, under förutsättning att tyska staten bestrider hälften av kostnaderna av den för ändamålet erforderliga undervattenstelefonkabeln, samt för ändamålet för år 1915 anvisa ett anslag av 325,000 kronor, att utgå av lånemedel; *dels* medgiva, att nämnda undervattenskabel må, i vad den avser Sveriges andel, i riket införas tullfritt; *dels ock*, under förutsättning att det äskade anslaget beviljas, besluta, att de i 1915 års riksstat bland inkomsterna upptagna lånemedel skola höjas med 325,000 kronor.

Beträffande den av departementschefen i ärendet lämnade utredningen får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

Frågan om öppnande av direkt telefonförbindelse mellan Sverige och Tyskland har stått på dagordningen sedan några år tillbaka, och det stigande intresset för förbindelsens åstadkommande har tillbakahållits endast i avvaktan på ytterligare utveckling av tekniken på ifrågavarande område. Då emellertid erfarenheten numera givit vid handen, att denna teknik nått en sådan utveckling, att telefonsamtal tydligt kunna framföras även på det avsevärda avstånd, varom här är fråga, synes tidpunkten vara kommen att åvägbringa den önskade förbättringen i telefonförbindelsen mellan de båda länderna.

Även om det skulle visa sig, att den föreslagna kabelanläggningen icke komme att bliva en fullt så god affär för staten, som de av telegrafstyrelsen gjorda beräkningarna ställt i utsikt — styrelsen har antagit en medelavkastning av omkring 8 procent årligen — synes det likväl utskottet ur andra synpunkter vara av vikt, att anläggningen kommer till stånd. Den stora betydelsen av en direkt kabelförbindelse mellan Sverige och Tyskland för handeln och industrien ligger i öppen dag. Vidare är det tydligt, att det för den svenska pressen måste innebära avsevärda fördelar att komma i direkt telefonförbindelse med ett sådant världscentrum som Berlin, och dessa fördelar komma ju indirekt även den stora allmänheten till godo. För ett omedelbart beslut om anvisande av medel för anläggningen i fråga talar slutligen den omständigheten, att Tyskland för sin del redan beviljat medel för ändamålet.

Utskottet, som ej heller i övrigt funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts föreliggande framställning, får alltså hemställa,

att riksdagen må

a) besluta anordnande av direkt telefonförbindelse mellan Sverige och Tyskland, under förutsättning att tyska staten bestrider hälften av kostnaderna av den för ändamålet erforderliga undervattenstelefonkabeln, samt för ändamålet för år 1915 anvisa ett anslag av 325,000 kronor;

b) medgiva, att nämnda undervattenskabel må, i vad den avser Sveriges andel, i riket införas tullfritt.

Beträffande sättet för anskaffande av de under mom. a) omnämnda medel ävensom i fråga om Kungl. Maj:ts förslag angående höjning av de i 1915 års riksstat upptagna lånemedel kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva yttrande.

Stockholm den 4 augusti 1914.

På statsutskottets vägnar:

F. CL:SON WACHTMEISTER.

Närvarande: se under utlåtandet nr 75.